

מלחמה לפי הספר

במתקפת טילים מלב ים או בעזרת מורדים מקומיים, בפעולה צבאית מתוכננת היטב או במבצע נועז שלא קיבל את אישור הממשלה: לאורך שנות המאבק בתוכנית הגרעין האיראנית נכתבו בארץ ספרים רבים שמנסים לנחש איך תצליח ישראל, אם בכלל, למנוע מהאייתוללות להגיע אל היעד. בעקבות הסכם הגרעין שסולל את דרכה של איראן עד לסף הפצצה, בדקנו עם המחברים אם חל ערכון בתחזיות

אלי אשד



רשאל היא אולי המדינה היחידה על פני כדור הארץ שהצליחה להשמיד תוכניות גרעיני של מדינות עוינות. עד כה מיוחסת לה השמדתן של שתי תוכניות כאלה: הפצצת הכור הגרעיני העיראקי ב־1982, פעולה שישראל מודה בה באופן רשמי, והשמדת כור שנבנה בסוריה בסיוען של צפון־קוריאה ואיראן, ולפי מקורות זרים הופצץ על ידי מטוסי חיל האוויר ב־2007. או היו שהגדירו את המתקפה הזו כהתגרות מיותרת שתערער את היציבות באזור; כיום לא ניתן אלא להצטמרר מהמחשבה מה היה קורה אילו השתלטו כוחות דאעש על כור גרעיני סורי.

על פי מקורות זרים וישראליים, עמלה ישראל זה תקופה ארוכה על שיבוש תוכנית גרעינית נוספת – זו של איראן. בעוד לאמריקנים לקח בשעתם לא יותר משלוש שנים לבנות את הפצצות שהשמירו את הירושימה ונאסאסקי, האיראנים מנסים לחצות את הרף הטכנולוגי הזה כבר למעלה מי־25 שנה, ללא הצלחה. שוב ושוב גילו המדענים כי הם מקבלים ציור פגום, שמישהו טיפל בו לפני שהגיע ליריהם. בנוסף לכך, בין השנים 2007 ו־2011 חוסלו לא פחות מחמישה מדעיני גרעין איראנים – האחד באמצעות גיוס רעילים שבקעו מתנור חימום בביתו, שני באמצעות פצצה שהוטמנה באופנוע שחנה ליד ביתו, ושלושת האחרים מצאו את מותם מידי אופנוענים שעקפו את רכבם בומן נסיעה. פעולות אלו יוחסו בדרך כלל על ידי מקורות זרים ליחידת "כירדון" של המוסד הישראלי. ישראל מעולם לא נטלה עליהן אחריות, אך שבוע שעבר אמר שר הביטחון משה יעלון בריאיון ל"הר שפיגל" כי הוא "אינו אחראי לחייהם של מדענים איראנים", ובכך שיגר רמו ברור באשר ליד הנעלמה שקיפרה את חייהם של מומחי גרעין בעבר.

תקריות אחרות סביב פרויקט הגרעין האיראני, כמו פיצוץ מסתוריים בבסיסי טילים ובמפעלים לייצור פלדה, יוחסו גם הן לישראל. בדצמבר 2011 נהרגו בפיצוץ כזה כמה עשרות אנשים, רובם אנשי משמרות המהפכה, ובהם נגדיל שהיה אחראי על פיתוח הטילים ארוכי לפגוע גם ביעדים באירופה. והיו גם תוכנות חבלה מתחכמות שחדרו למחשבים איראניים, חוללו בהם שמות, ואף גרמו נזק פזוי למתקני הגרעין. הבלוטת שבהן, "סטוקסנט", שיבשה בהדרגה החל משנת 2009 את פעילותו של מתקן העשרת האורניום הראשי של איראן כנתנו ואתרים נוספים. מעריכים שיותר מי־30 אלף מחשבים באיראן נרדבו בתולעת, שלדברי מקורות זרים פותחה במשותף על ידי ישראל וארה"ב ואף נוסתה בכור ברימונה, על צנטריפוגות שנבנו במיוחד למטרה זו.

לאורך השנים כתבו לא מעט סופרים ישראלים עלילות בדיוניות או בדיוניות־למחצה על המלחמה הסמויה של ישראל בתוכנית הגרעין האיראנית. לרוב התקשה הדמיון להרחיק לכח מעבר לפעולות הנועות והדרמטיות שאירעו במציאות, ומן הסתם רק חלקו הקטן התפרסם ברבים. היו גם כאלה שניסו לחזות את היום שאחר, את התנהלותה של ישראל ביום שבו הרפובליקה האסלאמית התפוך למעצמה גרעינית דה־פקטו, או יותר מכך – את התגובה הישראלית למהלומה גרעינית מצד איראן. בעקבות ההסכם שנחתם בחושי מעבר ב־1978, והעניק הכשר לפעילות כחורים איראניים, שוחחנו עם כמה מממכרי הספרים הללו כדי להשוות בין תרחישים למציאות, ולשמוע מהם מה לדעתם יהיה הצעד הבא במשחק השחמט ארוך השנים הזה.

מלחמה לפי הספר



חידת היוורש

חיילי היחידות המוכרות נערכו בעמדותיהם באורכיג'ן על גבול איראן. עוד מעט ייכנס הרמטכ"ל עם אלופי צה"ל אל הכור. אות הויגוק קרוב מאוד, אך משום מה חולפות רקות יקרות, והוא עדיין לא ניתן. בירור קצר מעלה את הסיבה לשיהוי. ראש הממשלה מנסה להשיג הסכמה של נשיא ארה"ב ברגע האחרון, ולו בשתיקה, אך רומה שהנשיא נותר שבו בהיסוסיו, חרף ראיות חותכות שאיראן שועטת במהירות אל הפצצה.

ואו הגיעה כרעם ביום בהיר היריעה. "חמינאי גוסס", שתי מילים בלבד. ראש הממשלה הוא שמעדיכן את המטה. לשנייה נופלת דומייה. "מה קרה?" שואל ראש הממשלה, "אל תתנו לאבל הכבד לשתק את המבצע".

"או אני מבין שמותו של חובב ציון זה יכול לשמש אות הויגוק", אומר הרמטכ"ל. "כן", מאשר ראש הממשלה, "זה אולי אפילו אות משמיים".

(...) ואכן נפתח מיד שלב שיתוק המערכות באיראן רבתי, בעיקר סביב מתקני הגרעין השונים, בסיס פרצ'ן ועמדות ההגנה האוויריות. עלטה כבדה עוטפת את הרפובליקה האסלאמית, ממש בשעה שמנהיגה העליון עושה דרכו השמימיה.

(מתוך "ירוחות מלחמה גרעינית"/, הוצאת עם עובד, 2105)

לאורך השנים כתבו לא מעט סופרים ישראלים עלילות בדיוניות למחצה על המלחמה הסמויה של ישראל בתוכנית הגרעין האיראנית. לרוב התקשה הדמיון להרחיק לכת מעבר לפעולות הנועות והדרמטיות שאירעו במציאות



האם התרחישים היפכו למציאות? הכור בבושהר

אורי שטנרל, שפרסם לאחרונה את הספר "ירוחות מלחמה גרעינית", הוא עורך דין ומורחו שייעץ בעבר לראשי ממשלות בישראל בענייני ערבים ומיעוטים. בספרו הוא מתאר ממצע מתוחכם שכולל חרידה לחוגים הבכירים ביותר באיראן: כפיל של מרען אטום רוסי נשלח על ידי המוסד אל לב תוכנית הגרעין האיראנית, כדי ללמוד על המתרחש שם. הסוכן מצויד גם בתוכנה בשם "צפריר", שמסוגלת לחבל בהתקדמות הפרויקט. במקביל מצליח המוסד להחזיר רופא לסביבתו הקרובה של המנהיג העליון חמינאי. "המסכת העובדתית ששימשה רקע לספר מבוססת כולה על מקורות גלויים מהארץ ומהעולם", אומר שטנרל. "ההיקף הנרחב של החומרים שאספתי אפשר לי ללמוד את הנושא, אפילו לחיות אותו. הספר בכללותו הוא עלילתי לחלוטין, ועם זאת הוא אינו מנותק מן המציאות הגועשת. בצד גיבורי העלילה המוצאצים, ישנן בקרה הנפשות הפועלות כמספר גם דמויות אמיתיות בחבלת שאני משרטט את דמות דיוקנן תוך ניסיון ללמוד אותן לעומק – לא רק עלי חמינאי אלא גם בנו מוג'טבא, השואף לרשת אותו, או עלי ג'עפרי, מפקד משמרות המהפכה. אני מרשה לעצמי לנתח – או ליתר דיוק: לשקף ספרותית – את הרציונליות של ההנהגה האיראנית במבחן ההשלכות של האמונה השיעית הקנאית ושל השנאה התחומית כלפי ארצות הברית וישראל.



צילום: אי.פי.אי



צילום: אי.פי.אי

שבתאי שובל, מחבר "אני הנבחר" (בתמונה): "בעבר האמריקנים האמינו שיכולת גרעינית איראנית לא מאיימת עליהם, אבל הספר הזה סייע לשכנע אותם שזו טעות. הם הבינו למשל שבמקרה ששלטון

ברוד לחלוטין שבנקודת זמן לא רחוקה בעתיד תחדש איראן את מאמציה להפוך למדינת סף גרעינית, וגם לחצות את הסף. בהקשר זה צריך לזכור שחמינאי, החדור אמונה עמוקה בצורך להשמיד את ישראל, סובל מסרטן מתקדם, וערפץ עוטיף את השאלה האם יירש אותו ומה תהיה דמותה של ההנהגה האיראנית לאחר מותו. גם סיום כהונתו של אובמה כבר קרוב, וגם במקרה הזה אין לדעת מי יבוא במקומו".
לאור התימת ההסכם בין איראן למעצמות, איך לדעתך תנהג ישראל במציאות החדשה שנוצרה?
"אין ספק שההסכם מעמיד את ישראל במצב מורכב ביותר, בעיקר מפני שהיכולת שלה לפעול לבדה ובניגוד לעמדת ארה"ב, היא מצומצמת מאוד. לא נראה לי שישראל תחליט הדרגדרית על תקיפת מתקני הגרעין, כל עוד אין ודאות שאיראן מפרה את ההסכם בהפרה היורדת לשרשו. בשלב הנוכחי ישראל צריכה להשקיע את כל המאמצים במניעת אישורו של ההסכם בקונגרס, כולל התגברות על וטו נשיאותי. אם יתברר שאין סיכוי לרחיית ההסכם, רצוי להגיע להסכמה על פיצוי משמעותי לישראל באמצעות חיזוק כוחה הצבאי, ועל הגברת המאמץ המודיעיני המשותף כדי לזהות הפרות מצד איראן. הסכמה כזאת ראוי שתכלול אישור לפעולת תקיפה ישראלית, אם וכאשר יתברר שאיראן מחדשת כחשאי את המירוץ שלה לנשק גרעיני.

"במקביל על ישראל לנצל את המצב לכינון שיתוף פעולה עם מדינות ערביות הרואות איתה עין בעין את הסכנה האיראנית. למרות הקושי העצום לפעול בניגוד לעמדת ארה"ב, רצוי לשקול פעולות מוגבלות שיהיה בהן כדי לפגוע בפיתוח הגרעיני אם יתחדש, כשתנאי הכרחי הוא שלא להשאיר טביעת אצבעות ישראלית בפעולות כאלה. כן, אולי זו משימה בלתי אפשרית".

בימים אלה התחיל שטנרל לשקוד על הוצאת מהדורה אנגלית של "ירוחות מלחמה גרעינית", וגם על תרגום לפרסית. מאוחר יותר צפוי הספר לראות אור גם ברוסית. לרברי המחבר, הוא לא ביקש את אישור הצנזורה לספרו, "מפני שאין בו אף עובדה שהגיעה אליי ממסמך מסווג או מאיזה מקור סודי. הנושא נירוץ שתי וערב מעל כל כהם, ללא כל הגבלה, ולכן לא ראיתי חובה להגיש את הספר לצנזורה – לא מהבחינה החוקית, ולא מתוך רצון למנוע נזק כלשהו. להפך, הספר מציג את הרפובליקה האסלאמית כפי שהיא, חושף את הסכנות האורבות לעולם מנשק גרעיני שיהיה בידיה, וממחיש עד כמה קשה המעקב אחרי פעילותה החשאית".

במשבצת של משביתי השמחה...מתוסכל ושובד מכישלון שיגור הטילים שלו על ישראל, התיצב המינאי נכלם מול עשרות המאמינים בחדר התפילה בכונקר הנצור שלו. הוא גייס את שארית כוחותיו ודיבר אל המיקרופון: "אחיי המוסלמים, קרובה שעתנו למות. הנבערים מכים על דלתותינו ובעוד זמן קצר יחדרו כנראה את ההגנה האחרונה שנותרה לנו. הציונים נצלו. אללה הרוחם בחר להשאירם בחיים. לאללה יש תוכנית גדולה שאינה ידועה לנו. עינינו ומוחותינו האנושיים הלשים ומוגבלים מכדי לראות את תוכנית האל".

קול נפץ אדיר נשמע ברחבי הבונקר.

המורדים הצליחו לבסוף להרזור פנימה.

"אני הנבחר"/, הוצאת מעריב – הר אריצ'י, 2005)

להמלכי המלחמה הדמיוניים שמשרטט שבתאי שובל, כדאי להתייחס ברצינות רבה: אחרי הכול, שובל שימש כאחראי על כתובת תרחשים עתידיים עבור מערכת הביטחון, וכיום הוא בעלים של חברת הייטק שמתמקדת בתחום הביטחוני. לפני כעשור הוא פרסם את ספרו

הבריוני "אני הנבחר", המתאר כיצד בשנת 2009, בעקבות מרד שפרץ באיראן, מחליט המינאי על מתקפת טילים לשטח ישראל. יחידות קומנדו ישראליות נשלחות לאיראן בניסיון לסייע למורדים לנטרל את הטילים לפני שיגורם, אך המשימה אינה נוחלת הצלחה. לבסוף מושמדים הטילים הודות לסוכן כפול שמשבש את תוכנת השיגור. האיראנים עוד מצליחים לשלח טילים מספינה לעבר וושינגטון, והספר מסתיים כלי שנרע אם הם פגיע במטרתם. "תתכונת שמתוארת בספר לא מבוססת על חיטול היכולת הגרעינית האיראנית, מכיוון שצפיתי שלא ישראל ולא ארה"ב ינקטו פעולה צבאית מקיפה", אומר שובל. "במקום זאת, המטרה היא למנוע מלחמה שתפרוץ בין ישראל לאיראן הגרעינית. מי שמצליח לעשות זאת הוא האקר, ולא אסטרטגיה צבאית קוהרנטית ומובנית".

בספר, שנכתב ב־2003, צפה שובל שבשנת 2008 ייבחר בארה"ב נשיא מהמפלגה הרפוקרטית, כן מיעוטים – בספרו זהו יהודי דווקא. הנשיא הזה יקרא לשינוי במדיניות החוץ, יעדיף דיפלומטיה על פני מהלכים צבאיים, ויחתום עם איראן על הסכם שלמעשה יאפשר לה לפתח פצצה.

קיבלת תגובות מעניינות מיודעי דבר, בצד שלנו או בארה"ב?

"נגלל מגבלות שונות אני לא יכול לפרט, אבל אני יכול לומר שבגבר האמריקנים האמינו שמיידון שיש להם הכוח להפוך את איראן ל'מגרש תנייה', יכולת גרעינית איראנית לא מהווה מבחינתם איום. הספר, שתורגם לאנגלית, סייע לשכנע אותם שאיראן יכולה לאיים גם עליהם, ושי'ציבות גרעינית' אינה תוצאה מובטחת. הם הבינו למשל שבמקרה ששלטון האייתוללות יקרום, העולם בהכרח ייקלע למשבר גרעיני. דמיינו הסוריה הייתה מחזיקה היום בנשק גרעיני שעלול ליפול לידי דאעש, או ששליטים כמו קדאפי וסאדאם חוסיין היו מפתחים נשק כזה – האם מישווח היה יכול להבטיח שלא יעשו בו שימוש כצעד של ייאוש לפני נפילתם? בהיעדר ודאות כזו, מכה מקדימה מצד המערב הייתה הופכת לאופציה ממשית. אגב, גם איראנים פנו אליי וביקשו לתרגם את הספר, אך לא יכולתי לשתף פעולה".

שובל מודה כי לא צפה את העיכוב המתמשך בתוכנית הגרעין של איראן; פעולות כמו שתילת תוכנות ודוניות הופיעו בספר, אבל לא חיטול המדענים והפיצוים המסתוריים באתרים צבאיים. את מהומות הסטודנטים שפרצו ב־2009 הוא חזה במדויק, כולל מותה של מפגינה שהופכת לסמל המחאה (במציאות הייתה זו נדא אקאי־ולטון), רק שבתרחיש הספרותי הן התפתחו לכדי מרד כללי.

"היום איראן היא כנראה מדינת סף", אומר שובל. "הסכנה הברורה והמיידית היא שאיראן תנצל את כוחה הגרעיני כדי להפוך למעצמה החוקה באזור, באמצעות שליחים. הגמגומיה שלה תלך ותתחזק בעיראק, בסוריה, בלבנון ובהמשך בתצי האי ערב. כרגע ארה"ב בעיקר מבולבלת וחסרת כיוון, והיחידים שיכולים להאט את ההשתלטות האיראנית על האזור הם אנשי דאעש. אם שלטון האייתוללות לא יקרום – אפשרות שהולכת ומתרחקת בעקבות הפרגמטיות בעידן רוחאני – ישראל תיאלץ להתמודד עם איראן חזקה יותר ומעזה יותר, שלא תהסס לשתות בה את חיובאללה. רק אם יאבדו האיראנים את קור רוחם ויחצו קווים אדומים שיכפו על האמריקנים התערבות באזור, יש סיכוי לשינוי, וגם זה רק בתקופת הממשל הבא בושינגטון.

"בינתיים, בזכות ההסכם, איראן תגנית מהכרה

יד נעלמה. יעלון <

^[1] צילום: יונתן זנדל – פלאש 90

< ואף מחזור של המערב – ראה את רשימת שרי הכלכלה והחזן האירופים שרוצים לבקר שם. עד שהציניות העוימה של המשטר בטהרן ייחשפו, המערב מוותר על הניסיון להביא לשינוי שלטוני אמיתי שם. שימור המצב הקיים באיראן הפך לאינטרס של חברות נפט וטכנולוגיה, ובהמשך גם של יצרני נשק אירופים. כל עור טהרן תשכיל לתמרן את המערב – המערב יאתרג אותה." **אתה רואה אפשרות שישראל תתקוף את הכור ללא אישור ארצי?**

"ישראל לא יכולה לתקוף אתהספר ארה"ב, גרמניה וצרפת מתפללות כדי לזכות בחיבת משטר האייתוללות ובהון שלו. לכן אנחנו מוצאים את עצמנו במשבת של משבתי השמחה – אלה שצועקים 'אב, זאב' ואף אחד לא מוקשיב. ממש כמו צ'רציל, שנשמע ממורמל ולא רלוונטי מול שמחת ההוגנים את ההסכם בין צ'מברלין להיטלר".

מול חוכמת הבזאר

מאירופה יצאו עוד שתי משתתות ונושאות מטוסים. כמו במלחמת המפרץ, גם הפעם בריטניה וצרפת הצטרפו לאמריקאים (...). שר ההגנה האמריקאי התקשר לעמיתו הישראלי: "ההכנות בעיצומן. ישנה החלטה לצאת למתקפה בקרוב מאוד. אני אראג ליידע אותך כשעה לפני תחילת התקיפה. בכל מקרה, אני סומך עליך שאתה יודע מה לעשות".
ל...לקיבנט הביטחוני בישראל התנסה בפעם האחרונה לפני הצפייה הצפויה. למרות אי הודאות לגבי הפגיעות הצפויות בעורף הישראלי והתנהגות השכנות מצדן, סוריה ולבנון, וברום – שלטון החמאס – האווירה בחדר הישיבות הייתה טובה ואף שמחה. "אננו נמצאים במצב הטוב ביותר שיכולנו להגיע אליו. לו היו שואלים כל אחד מאיתנו לפני יומיים על המצב, איש מאיתנו לא היה מנבא את מה שמתרחש ברגעים אלו. אלו רגעים מצוינים למדינת ישראל".

למשמע דברי ראש הממשלה, חיך לעצמו יהודה עיצוני. הוא דווקא כן לחץ בחשבון אפשרות כזו.
...כתבים ורם באיראן החלו לשרד אל העולם את המתיוחה השוררת ברחובות טהרן. הם התמקמו במלונות היוקרה בעיר. מיר פוע וכונו המצלמות, לעבר השמים במטרה לתור אחר מטוסים או טילים. רחובות טהרן התרוקנו כמעט כליל מתושבים. כולם היו ספונים בבתיהם, רויי השוות לקראת הלכתי נודע. מראות מלחמת המפרץ והתקיפות המסיביות של האמריקאים בעיראק, היו לבגד עיניהם. היה ברור להם כי הם עומדים בפני ימים קשים מנושא.

^[דרוש מקור]
 הוצאת 'תקוות החיים', (2010)

אורי עזר, העוסק ביזמום בייבוא ושיווק של תכשיטים, ניגש לכתיבת הספר "קשת בשמי טהרן" מיד לאחר שסיים לכתוב את "שתד דקות מגן הערן" – סיפור על משפחה ממוחנה הפליטים ג'בליה בערציעת עזה. "הספר הואו הצריך תחקיר מעמיק, כולל אינספור שיוחה עם אנשים ממוגן ורמים בסאלאם. לאחר כשנתיים של קשר אינטימי עם אסלאמיסטים ואנשי דת, הבנתי יותר את המרחב שבו אנו חיים, המוחח התיכון. את הספר "קשת בשמי טהרן" כתבתי מנקודת מבטו של נער נטול אינטרסם, מלבד ראיית הצדק. ראיתי את מדינת ישראל הלשה וחסרת אונים, את הנשיא האמריקני דאז ג'ורג' בוש כברווז צולע, חסר יכולת לבצע את מה שהוא אמאין בו. הוא ומנהיגי אירופה נמנעו מלעסוק בתופח הארמה הלוהט – הגרעין האיראני. "הנער באמצעית צופה בעולם שמתנהל כמו בתקופה שקדמה לפרוץ מלחמת העולם השנייה. הוא לוקח אחריות תוך סיכון אישי כדי לאלץ את מנהיגי העולם להשור מעשה, עד להכנעת השלטון האיראני. אבל לשאף אחוז ממנהיגים לא קרא את הספר. ייתכן שאם היו מאמצים את הרעיון של הנער, היינו מגיעים מוזמן להסכם טוב יותר עם האיראנים". בתרחיש שבספרו של עזר, שולט באיראן נשיא דומיננטי קיצוני שקורא להשמדת ישראל ומתגרה במערב, מלילית וגם צבאית. האמריקנים אינם מגיבים והתגרויותיו, ואירופה, שמתמרדרת עם כלכלה בנסיגה, מגלה חוסר עניין בנעשה באזור

ומסירה מעצמה את האחריות לנושא האירני. מתוך הרקע הזה בוקע תסכולו של הממונה על תיק איראן במוסד הישראלי, והוא מחליט לפעול באופן פרטי, ללא ידיעת הדרגים הבכירים יותר. הוא מגייס חבר, קולגה משירות המודיעין הצרפתי, ויחד הם רוקמים תוכנית שתאלץ את ארה"ב להתערב צבאית באיראן. לשם כך הם מתחווים לאנשי אל"קאעידה ומגייסים בצרפת פעיל אסלאמי קיצוני, מורים לו לגייס עוד ארבעה שותפים, ושולחים אותו להכין שתי סירות מירוד עמוסות חומרי נפץ, על מנת להסתער על ספינה אמריקנית מול חופי איראן ולהטביע אותה. במקביל מצליחים הישראלי וחברו הצרפתי להגיע אל אחד ממקורביו של הנשיא

מלחמה לפי הספר

האיראני, ושותלים עליו חומר רדיואקטיבי הגורם לאפקט הרומה להתקף לב. איש המוסד רואג שהאמריקנים יקבלו מבעוד מועד התרעה על כוונות של גורמים איראניים לתקוף את האונייה. לאחר שפיגוע הסירות מטוסל, מכריז נשיא ארה"ב על הטלת סגר ימי ואווירי על איראן, ומציב אולטימטום לפירוק תשתיות הגרעין שלה. במקביל מתמוטט לפתע הנשיא האיראני ומת ממה שנראה כהתקף לב. הצעירים האיראנים מנצלים את ההלם ויוצאים לרחובות ברדישה לרפורמות. הלוחץ הזה, וההכנה שלשלטון נמצא בסכנה קיומית, גורמים לחמינאי להצהיר על עציית הפיתוח הגרעיני ועל רצון לדיאלוג עם המערב.

"לחץ מסיבי על איראן בזמן הנכון – כמו המשך

הורדת מחירי הדלק בעולם, הגבלות של תנועת המנהיגים ושל התנועה הימית והאווירית – היה גורם ליציבור האיראני לצאת למהפכה, ועוצר כבר מומן את הגרעין", אומר לנו עזר. "כי עם כל הפטאסיות, מנהיגי איראן הגיוניים ופרגמטיים, ושימור השלטון חשוב להם. הם מבינים שכדי לקיים את האימפריה דרושה כלכלה חזקה. זו הנקודה שבה היו צריכים לפעול בכל העוצמה: לעצור להם את היכולת לשווק נפט, ולרכיז כוחות בעלי יכולת תקיפה. לאורך זמן האיראנים היו מתקפלים. חבל שזה לא נעשה".

במצב הנוכחי, לישראל יש עדיין סיכוי לעצור את תוכנית הגרעין האיראנית?
"נראה לי שיש כאן מאבק יוקרה של שני מנהיגים שלא מעריכים זה את זה. האחד, נתניהו, מתריע כבר שנים רבות מפני הפצצה האיראנית. השני, אובמה, חרת על דגלו את מציאת הפתרון ההיסטורי שיהיה חתום על שמו. שניהם רטרורקנים מעורלים, אבל גרועים במעש. מה שנשאר עכשיו לעשות הוא ללוחץ על הקונגרס ועל דעת הקהל האמריקנית. אם יש לישראל עדינות לכוננות האמיתיות שמבטאים מנהיגי איראן בחדרי־חדרים, היא צריכה לפרסם אותן, כדי להוכיח כפל התנהלות. צריך ליצור שיתוף פעולה גלוי עם ירדן, מצרים ונסיכויות במפרץ, שאיתן יש לנו אינטרס משותף נגד האיראנים. מול האינטרס האמריקני לשתף פעולה עם טהרן במלחמה בדאעש, ישראל צריכה להבליט שהצלחה איראנית תהפוך אותה למעצמה דהיפקטו. צריך להוכיח את ההסכם של ביל קלינטון עם צפון־קוריאה, הסכם די רומה, שתוצאותיו ידועות. כל בר־דעת מבין שנעשה כאן עוול היסטורי, ושהמרוויחים הבלעדיים הם האיראנים. הם בעצם לא נתנו כלום, ובתמורה קיבלו מהמערב חסות ולגיטימציה לבניית האימפריה שלהם. ככה זה כשלאמריקנים יש שר חוץ שהוא ילד פרחים, אחד שלא מסוגל לנהל משא ומתן מול חוכמת הבוזאר, ונשיא שחיבב להביא קבלות ולהטביח את כישלונו בעיראק, אחרי שבמו החלטותיו חילק אותה למיעוטים.

"לצערי, איברנו הודמנויות ברך, בגלל מחדל של כל ממשלות ישראל. אנחנו לא שותפים



ומעורבים בהסכם, ואנחנו המפסידים הגדולים ממנו. עכשיו צריך ללכת על כל הוֹיטונים, ולהמשיך לפעול בתחבולות כדי לגרום נזק בכורים עצמם ולעכב את תוכנית הגרעין".

לזכר המיליונים
...הנצננצים האינסופיים מאלפי מקומות ווויות תעצונו במסכי המכ"מ. במקום יעד אחד הבהבו עליהם עתה אינספור מטרות. לטילים המונחים של ההגנה האנטי־אווירית האיראנית היו עכשיו יותר מטרות מהללו שבמציאות.

הנגדל עלי חורשיראן, ראש פרויקט הגרעין האיראני, הובא תוך דקות בהליקופטר. הוא עמד על יד מפקר ההגנה האנטי־אווירית כשזה זעק לפתע: "אינספור מטרות! מה קרה כאן? מאות טילים!" הגנרל פנה אליו בייאוש: "חשוב על משהו, הצל את המולדת!"

(...) יהודה קפץ מכיסאו: "המשימה הושלמה. הכורים הם היסטוריה. התפוצצויות אטומיות איריות בשלושת הכורים. סוף תקוות האטום של איראן לתקופה ארוכה. התחלה חדשה ובוטחה למדינות אחרות, ובמיוחד לישראל".

מתוך "פטריויה בשמי איראן", הוצאת דיונון, (2012)

אורי ארלמן וירון אוסטרובסקי, בספרם *המשותף "פטריוה בשמי איראן"*, תיארו גם הם מצבע נועז של ישראלים הגרעילם באופן עצמאי כדי להשמיד את תוכנית הפועל האיראנית. גיבורי ספרם מחליטים שהדרך הטובה ביותר לתקוף את מכיוון הים, ולשם כך הם עושים שימוש באסדת קירוח שנמצאת לא רחוק מחופי איראן. לאחר שהסדירו שצוות האסדה ייצא לחופשה, הם מביאים לשם טילים בעזרת צוללת ומקימים בסיס שיגור מוסווה היטב, תוך שהם מקפידים לא לחרוז מקו הרקיע של מתקני הקירוח. הטילים משוגרים לשלושת המרכזים העיקריים של תעשיית הגרעין האיראנית, מתבייתים באמצעות



משרדים שהושתלו קודם לכן במתקני הגרעין, ופוגעים במטרותיהם בדיוק רב.

"התחקיר שלנו התבסס על ספרות מקצועית, מאמרים וריאיונות עם מומחים לאיראן ולמודח התיכון", מספר לנו ארלמן. "ביצענו למידה מחקר מעמיקים על אפשרויות של תקיפת כורים גרעיניים וחיסולם".

הנחשתם את הספר לבדיקת הצנזורה לפני פרסומו?
"מכיוון שאיש מאיתנו לא נשא תפקיד רשמי

הקשור לתחום שבו עוסק הספר או נחשף לסדרות מדינה, ומכיוון שהספר נכתב כעלילה דמיונית שרק נוגעת באלמנטים מציאותיים – לא ראינו צורך להגישו לצנזורה. עם זאת, בהחלט חשבנו שתוכנית כזו יכולה להצליח, אם היא נתוססה".

לאור התימת ההסכם בין המערב ואיראן, האם אתם עדיין חושבים שישראל צריכה להשמיד את מתקני הגרעין האיראניים?

"בוודאי, השאלה היחידה היא למה לא עשו את זה עוד עכשיו. עם זאת, במצב הצבאי, הכלכלי והדיפלומטי הנוכחי, ישראל לא צריכה ליוזם תקיפה, אלא להשתמש באיום כנכס דיפלומטי. את האופציה האופרטיבית היא צריכה לשמור להפעלה מיידית בתרחיש קיצוני".

תרחיש קיצוני כזה הוא נקודת המוצא של ספר אחר, "היום שאחרי הפצצה האיראנית" מאת עופר בינשטוק (הוצאה עצמית, 2007). "ספר זה נכתב לזכר מילוני הקורבנות שיהרגו בהפצצה האטומית האיראנית בשנים הקרובות", נאמר בפתוח. כ־2 בנובמבר 2015, כך לפי התרחיש שבספר, מוטלות על ישראל שש פצצות אטום ללא כל התגרות מצדה. במקביל נפתחת מסוריה מתקפה של אלפי טילים – קונבנציונליים, כימיים וביולוגיים. התשתיות הלאומיות כגון חשמל, מים, התבורה ותקשורת, קורסות. מיהודה, שומרון ועוה נפתחות מתקפות על יישובי הצפון והדרום, שלא נפגעו בהפצצה האטומית. מספר הרוגים מגיע ל־2 מיליון, בהם כל מדינת ישראל. עלילת הספר, שהוא הקורד ביותר בין כל הספרים המתארים קונפליקט עתידי בין ישראל ואיראן, מתמקדת במאבקה של משפחה אחת לשרוד לאחר החורבן.

עופר בינשטוק, בעל תואר שני במנהל עסקים, הוא יום העוסק ביעוץ ובליווי ניהולי לעסקים וחברות החל משלבי הרעיון והתקמה. "כתבתי את הספר כשירות לציבור, כדי להוכיח את המסר המשואה – 'לעולם לא עוד', אומר לנו בינשטוק. "סבא שלי ברח מהנאצים ב־1933, כשהבין מה הולך לקרות, וכך הציל את עצמו ואת משפחתו. כיום אנחנו עומדים בפני מצב דומה לזה שהוא עמד מולו. איראן עם האימוים שלה, שהולכים ומחריפים לאורך השנים, אינה שונה מהיטלר – ואם הוא היה מחזיק

נשק גרעיני, כל העולם היה בשליטת הנאצים. זה מוביל אותנו למקום אחר ויחזי: אם לא נטפל באיום הזה, תנחת עלינו פצצת אטום.

"שאלתי את עצמני: מה אעשה? יכולתי לברוח, כמו שעשה סבא שלי, אבל החלטתי לעשות משהו, לכתוב ספר. הספר שלי לא מדבר על איראן; מטרתו להראות מה יורה חלילה בארץ אם לא נכה את איראן, וכך לעורר דעת קהל מלמטה למעלה, כדי ללוחץ על הנהגת ישראל לפעול".

לדברי בינשטוק, הספר נמסר לכל מובילי הדעה בערוצי הטלוויזיה והרדיו המרכזיים בישראל, וכן לרשתות זרות כמו פוקס, סיי־אן, אליג'זרד, רייטרס ועוד. "תרגמתי אותו לאנגלית וכעת ניתן למצוא אותו לקריאה חופשית ברשת. שלחתי גם עותקים לכל 120 חברי הכנסת, כשהבקדשה כתבתי 'לי יש מילים, לכם יש כוח. עשו הכול ובכל האמצעים על מנת לעצור את הפצצה האיראנית'".

והמוחקקים גם הגיבו?
"קיבלתי כשלושים מכתבים מחברי כנסת, חלקם מאוד ארוכים ומשמעותיים. גם משמאל – אנשים כמו בוז' הרצוג, מתן וילנאי, בנימין בן־אליעזר, דני יתום, יוסי ביילין ואחרים – הגיבו בצורה מפורטת ויפה".

בינשטוק מספר כי הוא חוקר כבר שנים את נושא האיום האיראני על ישראל ועל שלום העולם. "אני מקדיש לכל כך רגע פניו מומני, ועושה הכול כדי שאכן תתבצע פעולה חרישמעמיעת ונחרצת לעצירת הפצצה".

כוח צריכה להיות לדעתך הפעולה הזו?
"מדינת ישראל חייבת לצאת במתקפת פתע באמצעות טילים, במטרה להביא לחיסולה של התוכנית הגרעינית האיראנית ושל הנהגת איראן".
הסיכויים למערכה צבאית כמו זו המתוארת ב"היום שאחרי הפצצה האיראנית" למעשה אינם גבוהים. סוריה בהנהגת בשאר אסד, בעבר בתי ברית של איראן, למעשה אינה קיימת יותר כגורם בעל חשיבות. חיובאללה, כךברית נוסף, עסוק עד מעל ראשו במאבק נגדד הסונים. לאיראן עצמה יש יריבים קרובים יותר שמחויבים את כל תשומת לבה – סעודיה, שלפי כל ההערכות תנסה גם היא להשיג להשמיד את השיעים.

בינתיים גם עלי חמינאי כתב גרסה משלו לקונפליקט העתידי בין ישראל לאיראן. למרות מחלתו הקשה, וחרף ההסכם עם המערב שאמור למשל ייחן של התקרבות ומתנינו, פרסם חמינאי מסמל לאחרונה ספר המפרט את תוכניתו להשמדת ישראל. ספרו "פלשתינ" עוסק בנוסף בהכשחת השואה, וממחיש ששינוי לטובה ביחסה של איראן לישראל אינו נראה באופק. ■

לתגובות: dyokan@makorrishon.co.il

מהשיקוי הסגול למים הכנדים

ספרים ישראליים נוספים שעתקו בגרעין האיראני, בז'אנר בין מתח למים הכנדים

* בשנת 2011 תכנן הסופר און שריג, או בשמו האמיתי שרגא גפני, לשלוח לאיראן את גיבור דנידון - שבנבר נטל חלק במבצעים במצרים, בעיראק ובירדן. משימתו של הגיבור הרואה ואינו נראה היא לחזור לכור ולהתקן שם מטעני נפץ בכל פינה. כתביהד מתאר גם מפגש של הנער הישראלי עם האמרידניגאי.

המפואר, ובטיסה של דנידון במטוס חמקן אמריקני היישר לפגישה עם נשיא ארה"ב ועם שר הביטחון דאז אהוד ברק, המודים לו על תרומתו לשלום העולם. אך כל התוכנית הזו לא יצאה אל הפועל - לא משום שדנידון כשל, אלא מפני שגפני נפטר לפני שהספר הושלם.

צילום: אינשט שארדישר



* "מלכת היהודים", ספרו של אלון ניסים כהן (הוצאת ברקלי, 2006), מתאר מתקפה גרעינית איראנית על ישראל בשנת 2018.

הכולל שיגור טילים נוגאי פצצות מימן משלוש צוללות דולפין לעבר אתרי הגרעין האיראני. לאחר מכן מוצנחים כוחות קומנדו בעשרות אתרים באיראן, ובשיתוף פעולה עם לוחמי כורדיסטאן העצמאית הם משתחוים אתרי שיגור, אתרי גרעין, מפעלים ושדות תעופה.



* במרכז הספר "חטופה בכור האיראני" (הוצאת "דפים מספרים", 2013), מאת ורדה פוקס, עומדת סוכנת מוסד בשם אביטל. תחת זהות בדויה היא חודרת לכור בבושהאר, משתמשת בכישוריה הנשיים על מנת להערים על צוות האבטחה שלו, וגורמת להשמדתו.

^[1] דיוקן | 940 | כ"ט באב תשע"ה, 14.8.2015 | 37